

[Bertel Dahlggaard.]

jeg, at Forholdet er, som jeg her har nævnt, og jeg vil begrunde det paa følgende Maade.

Der kan ikke være Tvivl om, at i et ikke ubetydeligt Antal økonomiske Rets- handler af forskellig Art, der foranlediger Sikkerhedsstillelse ved Pant i fast Ejendom, der sker Renteudmaalingen ofte slet ikke ud fra stringente Ræsonnementer over Pengemarkedets Tilstand. Det gælder utvivl- somt ofte ved Ejendomssalg og Gaver og Arv af forskellig Art. Lad os tage et Til- fælde som det, jeg nævnte med Ejendoms- overdragelse. Vi tænker os, at en Mand sælger sin Ejendom til en anden og lader et vist Beløb blive staaende i Ejendommen. Saa skulde jo Forholdet være dette, naar vi gaar rent logisk til Værks, at Rentens Højde i Almindelighed aftales paa Grund- lag af den almindeligt gældende Rente- fod i Samfundet. Men i mangfoldige Til- fælde sker dette ikke, naar man har en Justering af Renten. Naar man har en Justering af Renten, for Tiden 5 pCt. efter Bevilling, taler man ved mangfoldige af disse Retshandler, disse Ejendomsoverdra- gelser, ikke mere om Tingene: det er 5 pCt., der skal ydes; det er det sædvanebestemte — ja, for saa vidt ikke sædvanebestemt, som det er fastsat i Loven, men det gaar ind som en Sædvane i Folks Tankegang, at i saadanne Handler er den Rente, man betinger sig, selvfølgelig den, der er justeret i Loven. Derfor har jeg altsaa den An- skuelse, at en vis offentlig Justering af, hvad der ud fra almene Hensyn maa anses for en rimelig Renteydelse, har haft og har Betydning i mange af disse Enkelttilfælde.

Her ligger der for mig den maaske eneste Betænkelse ved dette Lovforslag. Betænkelsen gælder Maksimalrentebestem- melsernes fuldstændige Bortfald. Herved rejses det Spørgsmaal, om Lovforslagets Bestemmelser i øvrigt eventuelt vil kunne forenes med Opretholdelsen af en Maksimal- rentebestemmelse paa begrænsede Omraa- der inden for det økonomiske Liv. Paa For- haand skulde jeg tro det muligt at opret- holde en vis Justering af den Rente, der aftales i Forbindelse med Indgaelse af visse Retshandler, samtidig med at dette Lovfor- slags Bestemmelser afgav Normen for de Laan i pantsat Ejendom, der optages inden for det egentlige Produktions- og Forret- ningsliv, hvor Samfundets almindelige Pen- gepolitik altid vil være afgørende for Vil- kaarene.

I øvrigt maa jeg maaske i denne For- bindelse sige — det vedrører ikke strengt Lovforslaget —, at det i Øjeblikket er meget

vigtigt at gøre, hvad der er muligt, for at formindske Forskellen mellem Renten af lange Laan og Renten af korte Laan. Der er i Kraft af de særlige Forhold i Øjeblikket en fuldstændig abnorm Afstand mellem Rentefoden for langfristede Laan og den Rente, der opnaas af de løse Penge, som ikke i Øjeblikket søger fast Anbringelse. I en Tid, hvor alle Omkostninger inden for Produktionen er stigende, er det af særlig Betydning, om Omkostningerne til Kapi- talen kan gaa ned. Det er ikke underligt, at mange Mennesker ikke kan forstaa den megen Tale om den store Pengerigelighed, samtidig med at der maa betales den Rente ved Kapitalinvestering, som vi kender. Dette Forhold staar i Forbindelse med Usik- kerheden ved økonomiske Dispositioner paa længere Sigt, men det er ganske klart, at det maa være en Opgave i dette Øjeblik at nærme det korte og det lange Laane- markedes Rentevilkaar til hinanden, og jeg udtaler over for den højtærede Minister Haabet om, at Regeringen og Nationalban- ken vil have sig dette for Øje.

Hermed skal jeg anbefale dette Lov- forslag til en velvillig Behandling i et kom- mende Udvalg, idet jeg i øvrigt beklager den meget forbeholdne Tone, der gik gen- nem de to sidste Ordføreres Udtalelser, for- beholden med Hensyn til nu virkelig at give sig i Kast med dette Spørgsmaal og faa det til en Side.

Valdemar Thomsen: Formaålet med en Lovgivning som den, der her er Tale om, maa være, sagde den højtærede Indenrigs- minister i sin Forelæggelsestale, at sikre, at Renten af Laan mod Pant i fast Ejendom ikke bliver mere byrdefuld end højest nød- vendigt. Ministeren var tilbøjelig til at tro, at de hittidige Bestemmelser ikke havde svaret til Hensigten, og derfor gaar Mini- steren nu ind for det Princip, at der ikke skal ske Indgreb over for selve Renten, men derimod over for Kurserne. Saaledes sagde den højtærede Indenrigsminister i alt Fald i sin Forelæggelsestale; det staar at læse Sp. 1461. Men er det da ikke Indgreb over for selve Renten, vil jeg gerne spørge Ministeren, naar det i § 1 i Forslaget be- stemmes, at ingen gyldigt kan forpligte sig til at betale en Rente, der overstiger, hvad der er rimeligt? En saadan Bestem- melse er i og for sig meget fornuftig og ser tilforladelig ud; den er blot ikke, tør jeg hævde, ret meget værd. Hvad der er rime- ligt, maa nemlig fastsættes, staar der videre i samme Paragraf, under Hensyn for det første til det almindelige Renteniveau paa